

Tisztelt Olvasóink!

Megjelent az Akadémia Domus-programjának őszi pályázati felhívása. Több őszi tudományos rendezvényre is ráirányítjuk a figyelmüket.

Az új kiadványok sorának végén a világhálón megtekinthető, illetve elolvasható interjúkat emeltünk ki olvasóink számára.

Augusztus második felében hagyományos és egyedi konferenciákat rendeztek a külhoni magyar tudományos szervezetek, amelyekről részletesen tájékozódhatnak.

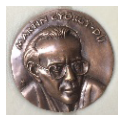
Kocsis Károly elnök

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért díjat kapott **Liszka József** néprajzkutató, a Fórum Kisebbségkutató Intézet komáromi Etnológiai Központjának igazgatója, az MTA köztestületének külső tagja, **Simon Attila** történész, az intézet igazgatója, tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA külső tagja és az **Amerikai Magyar Tanáregyesület**.

Martin György-díjat kapott **Szalay Zoltán** zenetanár, a brassói Transilvania Egyetem adjunktusa.

[Bővebben:](#)

A Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság **Lotz János-émlékérmét** kapták **Bányai Éva**, **Egyed Emese**, **Faragó Kornélia** irodalomtörténészek, a bukaresti, a Babeş—Bolyai, az újvidéki egyetemek professzorai, az MTA köztestületének külső tagjai és **Seidler Andrea** filológus, a bécsi egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Az Európai Összehasonlító Irodalomtudományi Társaság **publikációs nagydíját** (ESCL Excellence Award) kapta a Alex Goldiş és **T. Szabó Levente** (az MTA köztestületének külső tagja) által szerkesztett **Acta Comparationis and An Alternative Genealogy of World Comparatism** című kiadvány.

[Bővebben:](#)

A Manchester Metropolitan University „**Visiting Professor**” címet adományozott **Szász Levente** közgazdásznak, a Babeş—Bolyai Tudományegyetem professzorának, rektorhelyettesének, az MTA külső tagjának.

[Bővebben:](#)

Címzetes egyetemi tanári címet kapott a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemen **Balog Adalbert** ökológus, a Sapientia EMTE professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSOK

200 éves hidak maradványaira bukkantak a **Vág** folyóban.

[Bővebben:](#)

Identitásmozaikok – kutatások a szlovákiai magyar fiatalok helyzetéről
Az **Identitásmozaikok. Egy ifjúságszociológiai kutatássorozat tanulságai** című programról olvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

A magyar—román határtérség társadalmi és kulturális kapcsolatait vizsgálták három egyetem kutatói a Partiumi Keresztény Egyetemen.

[Bővebben:](#)

Száznál több **digitalizált ősnymtatvány** került fel a világhálóra a gyulafehérvári **Batthyáneum** gyűjteményéből.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Association of Hungarian-American Academicians
Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága

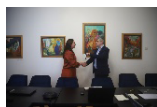
Új vezetői vannak az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának.

A két új társelnök **Sztipanovits János** villamosmérnök—informatikus, a Vanderbilt University intézetigazgató professzora és **Balla Tamás** kutatóorvos, a National Institutes of Health vezető kutatója, az MTA külső tagjai.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Professzori címet kapott **Váradi Natália** történész, a **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem** oktatója, az MTA köztestületének külső tagja.

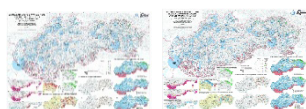
[Bővebben:](#)

Acta Historica Universitatis Rákóczianae

Új tudományos folyóiratot indít a **II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem** **Acta Historica Universitatis Rákóczianae** címmel.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

A **HUN-REN CSFK Földrajztudományi Intézet** és a **Somorjai Fórum Kisebbségkutató Intézet** közös kiadásában jelent meg **Szlovákia anyanyelvi térképe** és **Szlovákia nemzetiségi térképe**, melyek a világhálón is elérhetők. Szerzője: **Kocsis Károly** geográfus akadémikus.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Megjelentek az **Erdélyi Múzeum-Egyesület** kiadójának új kötetei:

Gál Zsófia: Szolgálat, haszon és reprezentáció. A római katolikus egyház iskola- és lakóház-építkezése a dualizmus kori Kolozsváron. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Horváth Csaba (külső köztestületi tag): **A 11. székely határőr-huszárezred tisztikara** (1762–1848).

[Bővebben:](#)

Sófalvi Krisztina (külső köztestületi tag): **Többnyelvűség és nyelvi tájkép a két világháború közötti időszak erdélyi magyar napilapjaiban.**

[Bővebben:](#)

Radnai Dániel Szabolcs: Sosemvolt aranykor. Innováció és múltértelmezés a magyar pop-rock zene történetében.

[Bővebben:](#)

Megjelent **Kovács Mária Márta** et al. **Bethlen Kata öröksége.** Teleki Józsefné egyházpártoló tevékenysége című kötete. A szerző az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Nymtatásban is megjelent az **Értelmiségi karriertörténetek, kapcsolathálók, írócsoportosulások 6.** című kötet. Szerkesztette **Boka László** és **Biró Annamária**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

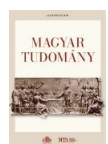
Megjelent a **TÉKA** — Szlovákiai Magyar Fiatalok Tudományos és Kulturális Társulása júniusban megrendezett **Társadalom és Tudomány konferenciájának absztraktkötete.**

[Bővebben:](#)

Megjelent **Vajda Gábor: Szólamok és akarások: a délvidéki magyarság eszme- és irodalomtörténete** (1990–2008) című kötete.

[Bővebben:](#)

Megjelent a **Magyar Tudomány augusztusi**, bicentenáriumi száma. Főszerkesztő: **Bollobás Enikő.**

[Bővebben:](#)

Megjelent az **Erdélyi Múzeum** folyóirat idei **1. és 2. száma.** Szerkesztette **Fejér Tamás**, illetve **Peti Lehel** és **Szabó Árpád Tőhötöm**, az MTA köztestületének külső tagjai.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Megjelent a **Pro Scientia Ruralis** új lapszáma. Főszerkesztő **Biró A. Zoltán**, az MTA külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent a muravidéki **Lyndvamuseum** legújabb, tematikus száma Fenntartható méhészet a Muravidéken és a Muraközben címmel. Szerkesztette **Kepéné Bihar Mária** és **Lendvai Kepe Zoltán**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Megjelent a vajdasági **Létünk** folyóirat **2.** és **3.** száma. Főszerkesztő **Hajnal Jenő**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Az International Journal of Lexicography-ben jelent meg **P. Márkus Katalin** és **M. Pintér Tibor** From Data to Classroom: **The Termini Online Hungarian Dictionary as a Tool for Research, Language Awareness, and Education** című tanulmánya.

[Bővebben:](#)

Meghallgathatják a világhálón a Bagoly mondja podcastsorozat új adásait: **A csehek és a mohácsi csata**. Beszélgetés **Tuček Viktor** történésszel; **A szláv korridor és a pozsonyi hídfő története**. Beszélgetés **Popély Árpád** történésszel (külső köztestületi tag), illetve **Rozsnyó emlékjelei**. Beszélgetés **L. Juhász Ilona** néprajzkutatóval (külső köztestületi tag).

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

[Bővebben:](#)

Interjú készült **Várady Tibor** jogtudóssal, az Újvidéki Egyetem, illetve a Közép-európai Egyetem professzorával, az MTA köztestületének külső tagjával, amelyet megtekinthetnek a világhálón.

[Bővebben:](#)

Interjú készült az **AI** hatásairól **Szász Levente** közgazdással, a Babeş—Bolyai Tudományegyetem rektorhelyettesével, az MTA külső tagjával, amelyet elolvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

Interjú készült **Csernicskó István** nyelvészprofesszorral, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem rektorával, az MTA külső tagjával, amelyet elolvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

Az 1944-es szlovák nemzeti felkelésről készült **interjú Simon Attila** történésszel, a Fórum Kisebbségkutató Intézet igazgatójával, a Selye János Egyetem professzorával, az MTA külső tagjával, amelyet elolvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

Az **Ausztriai Magyar Kutatóintézet** olvashatnak a világhálón.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

Isztambulban tartott előadást az augusztus 17–21. között megrendezett International Geographical Union 2026. konferencián **Kovály Katalin** geográfus, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem tudományos munkatársa **Socio-Economic Transformation of the Ukrainian—Hungarian Border Region During the Russia—Ukraine War** címmel.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Augusztus 19-én rendezték meg Kolozsváron a **Tudósfórum: Tudósok tehetséges gyermekekért** nevű rendezvényt.

[Bővebben:](#)

Augusztus 20-án rendezték meg Kolozsváron a **Mohács 500 Erdélyben** emlékkonferenciát.

[Bővebben:](#)

Augusztus 20–22. között tartotta meg előadásait és rendezte meg kerekasztal-beszélgetéseit a **Babeş—Bolyai Tudományegyetem** a Kolozsvári Magyar Napokon.

[Bővebben:](#)

Augusztus 21-én **minikonferenciával és előadásokkal** vettek részt a **Kolozsvári Magyar Történeti Intézet** kutatói a Kolozsvári Magyar Napokon.

[Bővebben:](#)

Augusztus 22-én **emlékülést** rendeztek Kolozsváron **Somai József** közgazdász, gazdaságtörténész tiszteletére.

[Bővebben:](#)

Külhoni magyar kutatók részvételével zajlott le Budapesten augusztus 24–26. között a Magyarországi Református Egyház **Doktorok Kollégiumának nemzetközi konferenciája**.

[Bővebben:](#)

Augusztus 24. és 29. között rendezték meg Miskolcon és Sárospatakon a **IX. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszust**.

[Bővebben:](#)

Augusztus 25-én Zürichben tartott előadást **Molnár Dávid**, a Geotrekkerz vezető geológusa **Svájc klímaváltozása testközelből**.

A geotúrák társadalmi szerepvállalása címmel.

[Bővebben:](#)

Augusztus 27–28. között 20. alkalommal rendezték meg Csíkszeredában **A Kárpát-medence ásványvizei** elnevezésű nemzetközi konferenciát.

[Bővebben:](#)

Borsabánya megmaradt emlékei címmel rendezték meg augusztus 27–30. között a XXV.

Technikatörténeti alkotótábort.

[Bővebben:](#)

Transzkulturalizmus és bilingvizmus 9. Krasznahorkai László címmel rendeztek nemzetközi tudományos konferenciát Nyitrán szeptember 3-án.

[Bővebben:](#)

ELTE NYELVTUDOMÁNYI KUTATÓKÖZPONT **Külhoni magyar kutatók** is részt vettek a Budapesten szeptember 3–4. között megrendezett **9. Nemzetközi Nyelvmenedzsment Szimpóziumon**.

[Bővebben:](#)

Szeptember 9-én **nemzetközi tudományos konferenciát** rendeztek a **Selye János Egyetemen**.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

85. születésnapját ünnepelte **Gyéresi Árpád** gyógyszerész, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Életének 97. évében **elhunyt** **Lizanec Péter** nyelvész, az Ungvári Nemzeti Egyetem professzora, a

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Hungarológiai Központ volt igazgatója, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Életének 87. évében **elhunyt Deé Nagy Anikó** művelődéstörténész, könyvtártörténész, a Teleki Téka Alapítvány első elnöke, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Emléktáblát avattak a felvidéki Lodomérben (Lodomírov) **Hodinka Antal** történész akadémikus **tiszteletére**. A rendezvényen beszédet mondott **Kocsis Károly** akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke. A felvidéki emléktábla-avató sorozat következő állomása Vicsapátiban lesz, október 1-jén 11 órai kezdettel Radnót Magda szemész, patológus professzor, akadémikus tiszteletére.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

240 évvel ezelőtt rendezték meg a Selmezbányához közeli Szklenófürdön **a világ első nemzetközi műszaki—tudományos (bányászati-kohászati) konferenciáját**.

[Bővebben:](#)

Rimaszombatban született kerek 200 évvel ezelőtt **Batizfalvy Sámuel** orvos, az ortopédia első magyar művelője, a Sebészeti és ortopédiai magángyógyintézet alapítója, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Brassóban született 185 éve **Telegdi-Róth Lajos geológus**, a földtani térképezés szakértője, a Földtani Intézet főgeológusa, a Földtani Társulat elnöke.

[Bővebben:](#)

Nagyenyeden, 180 évvel ezelőtt született **Antal Géza sebész, urológus**, a budapesti egyetem magántanára, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A partiumi Tasnádon látta meg a napvilágot 170 évvel ezelőtt **Biró Lajos** (Bíró) **entomológus**, etnográfus, zoológus, tanár, utazó, a Magyar Nemzeti Múzeum tiszteletbeli múzeumi őre, a szegedi Ferenc József Tudományegyetem tiszteletbeli doktora.

[Bővebben:](#)

Kolozsváron született szintén 170 évvel ezelőtt **Franzenau Ágoston paleontológus**, mineralógus, muzeológus, a Magyar Nemzeti Múzeum ásvány-földtani osztályának igazgató őr, akadémikus.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Kinorányban született 160 éve **Terlanday Emil János** bencés tanár, **természettudós**, a barlangok és a kristályszerkezetek kutatója.

[Bővebben:](#)

Kerek 160 évvel ezelőtt született Selmezbányán **Boleman Géza gépészmérnök**, a Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Kispalugyán született 145 évvel ezelőtt **Balázs István vaskohómérnök**, a selmezbányai Bánya- és Erdőmérnöki Főiskola tanszékvezető tanára.

[Bővebben:](#)

A felvidéki Illava városban született **135 éve Pattantyús-Ábrahám Imre kohómérnök**, a Nehézipari Műszaki Egyetem tanszékvezető professzora.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Az erdélyi Radnóton **látta meg a** napvilágot szintén 135 évvel ezelőtt **Jeney Endre patológus, mikrobiológus**, a szegedi, majd a debreceni egyetem intézetvezető professzora.

[Bővebben:](#)

Kolozsváron született 130 éve **Koch Sándor mineralógus**, a szegedi tudományegyetem tanszékvezető professzora, dékánja.

[Bővebben:](#)

125 éve született Kolozsváron **Kolosváry Gábor** zoológus, **paleontológus**, a szegedi tudományegyetem professzora, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Szintén 125 évvel ezelőtt született **Vajda István** (Steven) **matematikus**, a Brit Admiralitás Királyi Haditengerészeti Tudományos Szolgálatának igazgató-helyettese, a Birminghami Egyetem professzora.

[Bővebben:](#)

Szatmárnémetiben született 125 éve **Beznák Aladár orvos**, a budapesti egyetem professzora, a tihanyi Biológiai Kutató Intézet, majd az ottawai élettani intézet igazgatója, akadémikus.

[Bővebben:](#)

Pozsonyban szintén 125 esztendeje született **Fischer Antal orvos**, reumatológus, a budapesti II. sz. Belgyógyászati Klinika professzora.

[Bővebben:](#)

90 éves lenne **Kovács László György** magyar—ausztrál **matematikus**, az Ausztráliai Nemzeti Egyetem kutatóprofesszora.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK

Megjelent az **MTA Domus-programjának őszi magyarországi ösztöndíjpályázata**. A beadási határidő: október 2.

[Bővebben:](#)

A **Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács pályázat**ot hirdet saját tagjai számára **monográfiák** megírására.

A beadási határidő: szeptember 30.

[Bővebben:](#)

Szeptember 18-án Budapesten, a Domus Café sorozatában tart előadást **Daschek Éva** régész, a párizsi Muséum National d'Histoire Naturelle kutatója, az MTA köztestületének külső tagja **Vaddisznók (Sus scrofa) archaeozoológiai tanulmányozása magyar múzeumok csontkollekcióiból: első eredmények** címmel.

[Bővebben:](#)

Október 9–10-én **Etnográfia a mély mediatizáció korában** címmel rendeznek konferenciát Kolozsváron.

[Bővebben:](#)

Október 25–30. között rendezi meg Sarasotában az **Amerikai Magyar Orvosszövetség 57.** alkalommal rendez **évi találkozóját**.

[Bővebben:](#)

November 26–27-én konferenciát rendeznek Bécsben **1956 elmesélve – kultúrtörténet** címmel.

[Bővebben:](#)

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele
2026/9. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkesztő: Kálóczy Katalin

A Tudósportrét Kulcsár-Szabó Enikő állította össze.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők az MTA [honlapján](#).

Tardos Éva

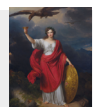
(Budapest, 1957. október 1.),

a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja

Éva Tardos was born in Budapest on 01 October 1957. She attended the mathematical class of Mórícz Zsigmond Grammar School and went on studying mathematics at the Eötvös Loránd University from where she graduated in 1981 and received a university doctorate in 1984. In 1987 she received a candidate's degree, her advisor was András Frank. She was also influenced by László Babai's lectures — who returned from the US when she was in her last year. After graduating from Eötvös University she began working in the Telecommunication Research Institute, working with András Frank. After postdoctoral fellowships and visiting positions at the University of Bonn (Humboldt Fellowship, 1984—85), the Mathematical Sciences Research Institute in Berkeley (1986—87), at the Eötvös Loránd University, and MIT (Massachusetts Institute of Technology, 1987—1989) she joined the faculty at Cornell University in 1989, where she has served as chair of the Department of Computer Science 2006—2010 and 2020—2024. Now she is Jacob Gould Schurman Professor of Computer Science at Cornell University. Her main field of interest spans algorithms, optimization, and algorithmic game theory. Her work aims to understand how to design algorithms and systems that perform efficiently even when participants act selfishly and strategically. She has made foundational contributions to network optimization, approximation algorithms, online algorithms, and the study of networks and markets. Among her most celebrated achievements is settling a long-standing open problem by developing

Tardos Éva Budapesten született 1957. október 1-jén. A Mórícz Zsigmond Gimnázium matematika tagozatos osztályába járt, majd az Eötvös Loránd Tudományegyetemen folytatta tanulmányait matematika szakon. 1981-ben diplomát, 1984-ben egyetemi doktori címet, 1987-ben kandidátusi fokozatot szerzett, témavezetője Frank András volt. Frank András témavezetésén kívül nagy hatással voltak rá Babai László előadásai is, ő akkor tért vissza az USA-ból, amikor Tardos Éva végzős hallgató volt. Több egyetemen volt posztdoktori ösztöndíjas és vendégkutató — a Bonni Egyetemen (Humboldt ösztöndíj, 1984—85), a Matematikai Tudományos Kutató Intézetben Berkeleyben (1986—87), az ELTE-n és az MIT-n (1987—89). 1989-ben a Cornell Egyetemen kezdett dolgozni, 2006 és 2010 között, illetve 2020 és 2024 között a Számítástudományi Tanszéket is vezette. Jelenleg Jacob Gould Schurmann számítástudományi professzor. Fő érdeklődési területe az algoritmusok, az optimalizálás és az algoritmikus játékelmélet. Munkája célja, hogy megértse, hogyan lehet olyan algoritmusokat és rendszereket tervezni, amelyek hatékonyan működnek akkor is, ha a résztvevők önző és stratégiai módon cselekszenek. Alapvető eredményeket ért el a hálózatoptimalizálás, a közelítő algoritmusok, az online algoritmusok, valamint a hálózatok és piacok tanulmányozása terén. Legünnepelebb eredményei közé tartozik egy régóta fennálló nyitott probléma megoldása az első erősen polinomiális algoritmus kidolgozásával a szállítási problémára, valamint számos más alapvető kombinatorikus lineáris programosztályra.

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

the first strongly polynomial algorithm for the transportation problem, along with strongly polynomial algorithms for several other fundamental classes of combinatorial linear programs. She was also a pioneer in the study of the inefficiency caused by selfish behavior in networks, helping establish the field of algorithmic game theory. Her work showed that in routing networks with congestion-sensitive delays, the negative effects of selfish routing can often be mitigated through increased system capacity. One of her most important work is “How bad is selfish routing” (<https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/506147.506153>). In a different area, the Tardos function, introduced in 1988, has become a notable graph invariant with applications in circuit complexity.

She is author/co-author of more than 240 publications. She has co-authored, with Jon Kleinberg the 2005 textbook *Algorithm Design*, one of the leading textbooks used in undergraduate computer science. She was a co-editor of 2007 textbook *Algorithmic Game Theory*, a significant book at the intersection of economics and computation (EC). She has served as program chair for conferences in computer science theory as well as at the interface of computer science and economics. She was editor for more than a dozen journals and advisory numerous scientific and national boards. She was editor-in-chief of *SIAM Journal on Computing* from 2004 to 2009, and of the *Journal of the ACM (JACM)* from 2015 to 2021.

Éva Tardos has been elected to the National Academy of Engineering (2007), the American Academy of Arts and Sciences (2001), the National Academy of Sciences (2013) and the American Philosophical Society (2020). She is also an ACM Fellow (Association for Computing Machinery, since 1998), a Fellow of INFORMS (since 2005), and a Fellow of the American Mathematical Society (2013) as well as the Game Theory Society (since 2019). She is the recipient of fellowships from the Packard Foundation (1990–1995), Sloan Foundation, and Guggenheim Foundation (1999–2000).

Úttörő szerepet játszott a hálózatokban az önző viselkedés okozta hatékonyságvesztés tanulmányozásában is, hozzájárulva az algoritmikus játékelmélet területének megalapozásához. Munkája kimutatta, hogy a torlódásra érzékeny késleltetésekkel rendelkező hálózatok útvonalválasztásában az önző útvonalválasztás negatív hatásai gyakran mérsékelhetők a rendszerkapacitás növelésével. Egyik legfontosabb műve a “How bad is selfish routing” (<https://dl.acm.org/doi/pdf/10.1145/506147.506153>). Egy másik területen az 1988-ban bevezetett Tardos-függvény figyelemre méltó gráfinvariánssá vált, amelyet a bonyolultság elméletben alkalmaznak. Több mint 240 publikáció szerzője/társszerzője. Jon Kleinberggel közös tankönyve, az *Algorithm Design* 2005-ben jelent meg, ez az egyik legfontosabb tankönyv az egyetemi számítástechnikai képzésben. Egyik társszerkesztője a 2007-ben megjelent *Algorithmic Game Theory* című tankönyvnek, a gazdasági és számítástechnikai interszekció jelentős alapművének.

Több konferencia programelnöke volt a számításelmélet és a számításelmélet és a közgazdaságtudomány határterületein. Több mint egy tucat szaklap szerkesztője és sok tudományos és nemzeti tanácsadó testület tagja. 2004-től 2009-ig főszerkesztője volt a *SIAM Journal on Computing*, 2015-től 2021-ig a *Journal of the ACM (JACM)*-nek.

Tardos Évát tagjává választotta az Amerikai Nemzeti Műszaki Akadémia (2007), az Amerikai Művészeti és Tudományos Akadémia (2001) és az Amerikai Nemzeti Tudományos Akadémia (2013), az Amerikai Filozófiai Társaság (2020). 1998 óta ACM-tag, tagja az INFORMS-nak (2005) és az Amerikai Matematikai Társaságnak (2013), továbbá a Játékelméleti Társaságnak (2010). Megkapta a Packard (1990–1995), a Sloan Foundation és a Guggenheim ösztöndíját (1999–2000).

Tardos professzor kiváló oktató és mentor, a közösség vezetője. Nagyon komolyan veszi a mentorálást, korábbi tanítványai közül sokan vezetők lettek az algoritmusok és a

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

Tardos is an outstanding educator, mentor, and leader in the community. She is deeply involved in mentoring, and several of her former students have become leaders in algorithms and the economics and computing interface.

Her awards and recognitions include Farkas Gyula Emlékdíj (1985), Fulkerson Prize (1988), George B. Dantzig Prize (2006), Gödel Prize (2012), Technical Achievement Award of The IEEE Computer Society, the EATCS Award (2017). In 2018, she was chosen as the annual Sonia Kovalevsky Lecturer. This is a special lecture series that celebrates women in mathematics. In 2019 she was IEEE John von Neumann Medal recipient. In 2022–2023, she was named the ACM Athena Lecturer. This award recognized her important work in areas like algorithms and game theory. It also honored her for helping and guiding other people in these fields.

In 2013 she was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Mathematical Sciences. She read her inaugural speech „A Nash-egyensúly hatékonysága játékokban és számítógépes tanulás” on 19 November 2014.

She is member of the AHAA/AMAT (Association of Hungarian American Academicians). On the occasion of the bicentennial conference of the Hungarian Academy of Sciences she read a paper *Stability and learning in strategic games / Stabilitás és tanulás stratégiai játékokban*.

We asked three questions to Professor Éva Tardos. The questions and his answers follow.

1. Hungary is very proud of its “grey matter”, the scientific performance is considered one of the country’s most important results. How important do you think Hungary is in the scientific world of the 21st century?

Éva Tardos: Hungary can be proud of the extraordinary influence its scientists have had relative to the country's size. From mathematics and physics to computer science and economics, Hungarian researchers have

számításelmélet és a közgazdaságtudomány határterületén.

Számos elismerésben részesült: Farkas Gyula Emlékdíj (1985), Fulkerson Prize (1988), George B. Dantzig Prize (2006), Gödel Prize (2012), Technical Achievement Award of The IEEE Computer Society, the EATCS Award (2017). 2018-ban őt választották az év Sonia Kovalevsky előadójának. Ez az előadás-sorozat a nők matematikában betöltött szerepét ünnepli. 2019-ben ő kapta az IEEE John von Neumann Érmét. 2022–2023-ban őt nevezték ki ACM Athena Lecturer-nek. Ezzel a kitüntetéssel ismerték el az algoritmusok és a játékelmélet területén végzett fontos munkáját. Ugyanakkor méltatták a terület más szakértőinek nyújtott segítségét.

2013-ban a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Matematikai Tudományok Osztályában. Székfoglaló előadását 2014. november 14-én tartotta A Nash-egyensúly hatékonysága játékokban és a számítógépes tanulás címmel.

Tagja az Amerikai Magyar Akadémikusok Társaságának (AHAA/AMAT). A Magyar Tudományos Akadémia 200 éves fennállása alkalmából rendezett bicentenáris konferencián *Stability and learning in strategic games / Stabilitás és tanulás stratégiai játékokban* címmel tartott előadást.

Három kérdést tettünk föl Tardos Éva professzor asszonynak. A kérdéseket és a válaszokat az alábbiakban közöljük.

1. Magyarország nagyon büszke a szürkeállományára, a tudományos teljesítmény az ország egyik legfontosabb eredményének számít. Hogyan ítéli meg Magyarországnak a 21. századi tudomány világában betöltött szerepét?

Magyarország joggal büszke nagy hatására a tudományban, főleg az ország méretéhez képest. A matematikától és a fizikától kezdve az informatikán át a közgazdaságtanig a magyar kutatók olyan alapvető jelentőségű hozzájárulásokat tettek — és tesznek ma is —, amelyek formálják a modern tudományt.

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

made, and continue to make, foundational contributions that shape modern science. One of Hungary's greatest strengths is its longstanding respect for education, mathematics, and intellectual achievement. This tradition has created an environment that nurtures talent and allows science to flourish.

2. A great number of excellent Hungarian scientists live and work outside Hungary. What do you think of your national and professional identity with reference to your scientific career?

Éva Tardos: I was shaped by Hungary's exceptional mathematical culture, and I remain deeply proud of that heritage. I learned mathematical thinking in Hungary, but I also learned how to do research, and how to mentor younger scientists. I continue to feel closely connected to the Hungarian mathematical community. My career has taken me to institutions and collaborations around the world, and I see myself as part of a global scientific community while continuing to view my Hungarian roots as an important part of my identity.

3. We live in a changing world facing problems unknown earlier. Which areas of research can meet the most urgent demands of our days?

Éva Tardos: The challenges we face today range from climate change and sustainable energy to public health, cybersecurity, and the opportunities and risks created by artificial intelligence. Equally important, however, are societal challenges such as increasing political and social polarization, declining trust in institutions, and the difficulty of maintaining constructive public discourse in an age of rapidly evolving communication technologies. Addressing these problems requires collaboration across many fields. Advances in computer science, mathematics, the natural sciences, and engineering are essential, but so are insights from economics, psychology, sociology, and political science. For example,

Magyarország egyik legnagyobb erőssége az oktatás, a matematika és a szellemi teljesítmény iránti hagyományos tisztelet. Ez a hagyomány olyan közeget teremtett, amely felkarolja a tehetséget, és lehetővé teszi a tudomány virágzását.

2. Sok magyar tudós él és dolgozik Magyarország határain kívül. Milyen összefüggést lát nemzeti/etnikai hovatartozása és tudományos pályafutása között?

Tardos Éva: Magyarország matematikai kultúrája formált engem, és továbbra is büszke vagyok erre az örökségre. Magyarországon tanultam a matematikai gondolkodásmódot, és ott tanultam meg hogy kell kutatni és a fiatalabb tudósoknak segíteni. Továbbra is szoros köteléket érzek a magyar matematikai közösséggel. Pályafutásom során máshol dolgoztam és sokféle együttműködésben vettem részt világszerte. A globális tudományos közösség részének tekintem magam, magyar gyökereimet továbbra is identitásom fontos elemének tartom.

3. Változó világunkban korábban ismeretlen problémákkal szembesülünk. Véleménye szerint melyik tudományterület kutatásai adhatnak leginkább választ korunk legégetőbb kérdéseire?

Tardos Éva: A mai kihívások skálája a klímaváltozástól és a fenntartható energiától kezdve a közegészségügyön és a kiberbiztonságon át a mesterséges intelligencia kínálta lehetőségeikig és kockázatokig terjed. Ugyanilyen fontosak azonban az olyan társadalmi kihívások, mint a növekvő politikai és társadalmi polarizáció, az intézményekbe vetett bizalom csökkenése, valamint a konstruktív közéleti párbeszéd fenntartásának nehézsége a gyorsan fejlődő kommunikációs technológiák korában.

E problémák kezelése számos szakterület együttműködését igényli. Elengedhetetlen az informatika, a matematika, a

understanding how information spreads through social networks and how people form beliefs has become increasingly important for the health of democratic societies.

Contact

Department of Computer Science
316 Gates Hall
Cornell University
Ithaca, NY 14853
Phone: (607) 255-0984
Fax: (607) 255-4428
E-mail: eva.tardos@cornell.edu

természettudományok és a mérnöki tudományok fejlődése, de ugyanilyen fontosok a közgazdaságtan, a pszichológia, a szociológia és a politikatudomány felismerései is. Például a demokratikus társadalmak egészséges működése szempontjából egyre nagyobb jelentősége van annak, hogy megértsük, miként terjednek az információk a közösségi hálózatokon, és hogyan alakítják ki az emberek a meggyőződéseiket.

Kapcsolat

Department of Computer Science
316 Gates Hall
Cornell University
Ithaca, NY 14853
Telefon: (607) 255-0984
Fax: (607) 255-4428
E-mail: eva.tardos@cornell.edu

